YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
27 päivänä marraskuuta 1997 *

Asiassa C-137/96,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Klaus-Dieter Borchardt, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään liittovaltion talousministeriön Ministerialrat Ernst Röder ja saman ministeriön Regierungsrätin Sabine Maaß, prosessiosoite, D-53107 Bonn,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että tuomioistuin toteaa Saksan liittotasavallan laiminlyöneen EY:n perustamissopimuksen mukaiset velvoitteensa, koska se ei ole asetetussa määräajassa antanut kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY (EYVL L 230, s. 1) täytäntöönpanon edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida, J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari) ja L. Sevón,

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 9.10.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 24.4.1996 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY (EYVL L 230, s. 1, jäljempänä direktiivi) täytäntöönpanon edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

2 Tämän ETY:n perustamissopimuksen 43 artiklan perusteella annetun direktiivin tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joita jäsenvaltioiden on sovellettava kasvinsuojeluaineiden hyväksymisedellytysten ja -menettelyjen osalta. Direktiivin 4 artiklan

1 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat, että kasvinsuojeluaine hyväksytään vain siinä tapauksessa, että tietyt a kohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät, eli jos kasvinsuojeluaineen tehoaineet luetellaan liitteessä I ja se täyttää b, c, d ja e alakohdassa mainitut edellytykset liitteessä VI määrättyjä yhdenmukaisia periaatteita noudattaen. Direktiivin 10 artiklan 1 kohdassa vahvistetut säännöt perustuvat jäsenvaltioiden myöntämien lupien vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen.

3 Direktiivin 23 artiklan 1 kohdan nojalla jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan kahden vuoden kuluessa sen tiedoksi antamisesta ja näissä säädöksissä on oltava viittaus direktiiviin tai niihin on liitettävä mainittu viittaus. Direktiivin 23 artiklan 2 kohdassa täsmennetään kuitenkin, että jäsenvaltioiden ei tarvitse saattaa 10 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan täytäntöönpanon edellyttämiä säädöksiä ennen kuin vuoden kuluttua yhdenmukaisten periaatteiden antamisesta.

4 Koska komissiolle ei ollut ilmoitettu direktiivin täytäntöönpanosta Saksassa, se lähetti 5.10.1993 perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisesti Saksan hallitukselle virallisen huomautuksen, johon Saksan viranomaiset vastasivat 1.12.1993 päivätyllä tiedonannolla. Tämän jälkeen komissio antoi 3.10.1994 perustellun lausunnon, jossa todettiin Saksan liittotasavallan laiminlyöneen velvollisuutensa ja kehotettiin sitä toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet kahden kuukauden määräajassa. Koska Saksan hallituksen 10.11.1994 antama vastaus ei tyydyttänyt komissiota, se nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Tutkittavaksi ottaminen

5 Saksan hallitus väittää, että kanne ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä siltä osin kuin kysymys on direktiivin 10 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan täytäntöönpanon laiminlyönnistä. Direktiivin 23 artiklassa tarkoitetut yhdenmukaiset periaatteet vahvistettiin nimittäin vasta 27.7.1994 annetulla neuvoston direktiivillä

94/43/EY, jolla annettiin direktiivin 91/414/EY liite VI (EYVL L 227, s. 31), joka puolestaan kumottiin yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-303/94, parlamentti vastaan neuvosto, 18.6.1996 antamalla tuomiolla (Kok. 1996, s. I-2943).

6 Tältä osin riittää kun todetaan, että komissio on viimeksi esittämässään kirjelmässä rajannut kanteensa siten, että kumoamisvaatimus koskee muita kuin direktiivin 10 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan säännöksiä. Tällä tavoin rajattuna kanne voidaan siis ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

7 Saksan hallitus ei kiistä sitä, että direktiiviä ei ole vielä saatettu voimaan kansallisessa oikeusjärjestyksessä ja sanoo tämän vuoksi pyrkivänsä nopeuttamaan *Pflanzenschutzgesetz*in (kasvinsuojelua koskeva laki) ensimmäistä muutosesitystä. Hallitus väittää kuitenkin, että kyseinen laki nykyisessä muodossaan sisältää jo säännöksiä, jotka ovat suurelta osin päällekkäisiä direktiivin säännösten kanssa ja että muutosesityksen lopullinen toteuttaminen on monimutkaistunut tiettyjen tulkintavaikeuksien vuoksi ja että kasvinsuojeluaineiden vastaavuutta koskevien säännösten yhdenmukaistamisella siten kun 10 artiklassa säädetään ei voi olla minkäänlaista vaikutusta, koska yhtäkään tehoainetta ei vielä ole merkitty mainitun direktiivin liitteeseen I.

8 Ensimmäisen väitteen osalta voidaan todeta, että Saksassa voimassa olevalla lainsäädännöllä ei millään tavoin varmisteta direktiivin täytäntöönpanoa, koska direktiivin 23 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa nimenomaisesti edellytetään, että jäsenvaltiot antavat säädökset, joissa viitataan direktiiviin tai säädöksiin liitetään tällainen viittaus. Saksan hallitus myöntää sitä paitsi itsekin, että uuden säädöstekstin hyväksyminen on välttämätöntä direktiivin täytäntöönpanemiseksi.

9 Toisen väitteen osalta komissio on esittänyt, eikä Saksan hallitus ole sitä kiistänyt, että sille on mainittu vain yhdestä, direktiivin 13 artiklaa koskevasta soveltamisongelmasta, joka voitaisiin kuitenkin ratkaista kansallisilla säännöksillä ja joka ei ole millään tavoin haitannut tai viivästyttänyt säännöksen täytäntöönpanoa muissa jäsenvaltioissa.

10 Se ettei yhtäkään tehoainetta ole vielä merkitty direktiivin liitteeseen I, ei voi tätä koskevan nimenomaisen säännöksen puuttuessa vapauttaa jäsenvaltioita velvollisuudestaan toteuttaa asetetussa määräajassa direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet. Velvollisuutta on noudatettava riippumatta siitä, ovatko kaikki yhteisön oikeussäännön soveltamisedellytykset täyttyneet. Kuten komissio on perustellusti todennut, tämän asian kannalta merkityksellisten säännösten täytäntöönpanolla pyritään nimenomaan varmistamaan, että vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta sovelletaan välittömästi siitä lähtien, kun tehoaineet sisältävä direktiivin liite I tulee voimaan.

11 Näin ollen on todettava, että Saksan liittotasavalta on laiminlyönyt sille direktiivin nojalla kuuluvat velvoitteet, lukuun ottamatta direktiivin 10 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa, koska se ei ole asetetussa määräajassa antanut direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

12 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan toisen kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Saksan liittotasavalta on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Saksan liittotasavalta on laiminlyönyt kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY nojalla sille kuuluvat velvoitteet, lukuun ottamatta direktiivin 10 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa, koska se ei ole asetetussa määräajassa antanut direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

2) Saksan liittotasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Puissochet Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 27 päivänä marraskuuta 1997.

R. Grass C. Gulmann

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja